

Trafik ve Yol Güvenliği Eğitimi ve Kampanyası

Kıbrıs'ın Kuzey Kesimi

EuropeAid/124745/D/SER/CY
Hizmet Sözleşmesi No: 2009/223-651

Kampanya Sonu Saha Değerlendirme
Çalışması Raporu –
İkinci Anket Çalışması – ver.00

Bu program Avrupa Birliği
tarafından desteklenmektedir.

Piri Group tarafından
gerçekleştirilen bir projedir

İÇİNDEKİLER

GRAFİKLER.....	3
TABLOLAR.....	4
GİRİŞ	5
1. PROJE HAKKINDA KISA BİLGİLENDİRME	6
Projenin Amacı	6
Bilgi İhtiyaç Analizi ve Saha Çalışmaları:	7
2. METODOLOJİ	8
Soru Formu	8
Katılımcı Profili	8
3. ANALİZ	14
4. DEĞERLENDİRME VE SONUÇLAR	33

GRAFİKLER

Şekil 1 : Cinsiyet dağılımı	9
Şekil 2 : Katılımcıların yaş dağılımları	10
Şekil 3 : Hane halkı gelir düzeyi	11
Şekil 4 : Hane halkı sayısı	11
Şekil 5 : Evdeki araba sayısı	11
Şekil 6 : Katılımcıların eğitim düzeyi	12
Şekil 7 : Katılımcıların meslekleri	12
Şekil 8 : Eğlence merkezlerine gitme sıklığı	13
Şekil 9 : Katılımcıların ehliyetleri ve sınıfları	14
Şekil 10 : İlk kez araba kullanma yaşı	14
Şekil 11 : Araba kullanmayı kimden öğrendiniz	15
Şekil 12 : Ne sıklıkla araç kullanıyorsunuz	15
Şekil 13 : Günde yaklaşık kaç kilometre katediyorsunuz	16
Şekil 14 : Son bir yıl içerisinde trafik cezası alma durumu ve nedenleri	16
Şekil 15 : Son bir yıl içerisinde kaza geçirme durumu ve nedenleri	17
Şekil 16 : En büyük risk grupları	18
Şekil 17 : İlk yardım bilgilerinin yeterlilik durumu	18
Şekil 18 : Alkollüyken araç kullanma eğilimi	19
Şekil 19 : Alkollüyken araç kullanma cezasını bilme durumu	19
Şekil 20 : Alkollüyken araç kullanma cezasını yeterli bulma durumu	20
Şekil 21 : Yürürlükteki trafik cezalarını yeterli bulma durumu	20
Şekil 22 : Trafikteki denetimleri yeterli bulma durumu	21
Şekil 23 : Yaya geçidinden geçerken yayalara yol verme durumu	21
Şekil 24 : Araç kullanırken cep telefonu ile konuşma durumu	22
Şekil 25 : Şehir içi hız limiti	22
Şekil 26 : Hız limitlerine uyma	23
Şekil 27 : Çok acele konu olduğunda hız sınırını aşma niyeti	23

Şekil 28 : Trafik İşareti - Çember Sağdan Gelene Yol Ver (Döner Kavşak, Çembercik)	24
Şekil 29 : Trafik İşareti – Anayol Tali Yol Kavşağı	24
Şekil 30 : Trafik İşareti – İleri veya Sola Mecburi Yön	25
Şekil 31 : Trafik İşareti – Park etmek Yasaktır	25
Şekil 32 : Kameraların trafik kazalarını azaltma durumu	26
Şekil 33 : Trafikle ilgili yürütülen kampanyalardan / projelerden ve kim tarafından yürütüldüğünden haberdar olma.....	26
Şekil 34: İletişim Kanallarının Hedef Kitleye Ulaşma Konusunda Etkinliği.....	27

TABLolar

Tablo 1 : Yerleşim Yerleri Nüfusları, Cinsiyet Dağılımı ve Örneklem Gruplar	9
Tablo 2 : Yaş Gruplarının Cinsiyetlere Göre Dağılımı	10
Tablo 3 : Şahit Olunan Kaza Sayısı	17
Tablo 4 : Bilgi İhtiyaç Analizi ve Kampanya Sonu Saha Değerlendirme Çalışması Sonuç Karşılaştırmaları	28
Tablo 5 : Değerlendirme Tablosu	33

GİRİŞ

Kampanya Sonu Saha Değerlendirme Çalışması Raporu “Trafik ve Yol Güvenliği Eğitimi ve Kampanyası” projesi kapsamında hazırlanmıştır. Proje sonunda kampanya etkinliğinin değerlendirilmesi amacıyla toplumun çeşitli kesimlerinden 300 kişiye yönelik saha çalışması olarak yapılmıştır. Saha çalışması sırasında katılımcılardan bilgiler anket tarzında bir soru formu vasıtasıyla alınmıştır. Proje başlangıcında yapılan Bilgi İhtiyaç Analizi, saha çalışmasında alınan bilgiler ve değerlendirmeler sonucunda bu Kampanya Sonu Saha Değerlendirme Çalışması Raporu hazırlanmıştır.

Rapor, başlıca 4 kısımdan oluşmaktadır. İlk bölümde, yürütülmekte olan “Trafik ve Yol Güvenliği Eğitimi ve Kampanyası”na ilişkin genel bilgilendirme yapılmış, projenin genel ve özel amaçları, beklenen sonuçları ve proje kapsamında gerçekleştirilen faaliyetler özetlenmiştir. Bu Kampanya Sonu Saha Değerlendirme Çalışmasının proje içerisindeki yeri ve saha çalışmaları ile ilgili süreç de bu bölümde anlatılmıştır.

İkinci bölümde, Kampanya Sonu Saha Değerlendirme Çalışması için yapılmış bu rapora konu olan saha çalışması sırasında kullanılan metodoloji anlatılmıştır. Anket çalışmasının yapıldığı yerleşim bölgeleri, katılımcıların cinsiyet dağılımı, eğitim ve sosyo-ekonomik dağılımı gibi profil bilgileri ve kullanılan soru formu bu bölümde sunulmuştur.

Üçüncü bölümde, yapılan saha çalışmasında elde edilen veriler ve analizleri verilmiştir.

Dördüncü ve son bölümde ise Bilgi İhtiyaç Analizi Çalışması ve Kampanya Sonu Saha Değerlendirme Çalışması’nın karşılaştırmalı değerlendirme ve sonuçları özetlenmiştir.

1. PROJE HAKKINDA KISA BİLGİLENDİRME

PROJENİN AMACI

“Trafik ve Yol Güvenliği Eğitimi ve Kampanyası” projesi AB tarafından finansmanı sağlanan Trafik Güvenliği Geliştirme Programı’nın (TSIP) bir bölümü olarak başlatılmıştır. Trafik Güvenliğini Geliştirme Programı, Kıbrıs’ın kuzey kesiminde trafik güvenliği şartlarının iyileştirilmesi için teklif edilen önlemlerin uygulamasını sağlayacak bir mekanizma olarak tasarlanmıştır. Bu programın bir bölümü olan “Trafik ve Yol Güvenliği Eğitimi ve Kampanyası” Aralık 2009’da başlatılmıştır.

Bu amaçlara ulaşmak için gerçekleştirilen faaliyetlerin çıktıları aşağıda özetlenmiştir.

Yol güvenliğinin öncelikli konularının vurgulandığı, hedef grupların önceliklendirildiği, ölçülebilir hedefler ile oluşturulmuş, etkin iletişim için çok sayıda iletişim kanalına dayalı bir [İletişim Stratejisinin](#) hazırlanmıştır.

[Farkındalık Yaratma Kampanyası](#), TGK – Eğitim, Araştırmalar ve Kampanyalar Alt Komitesi ile işbirliği içerisinde gerçekleştirildi. TDE (Teknik Destek Ekibi) yol güvenliği konusunda iletişim stratejisinde geçen farklı hedef gruplara yönelik bir dizi bilgilendirme amaçlı etkinlikleri içeren faaliyetleri gerçekleştirildi. Kampanya; televizyon, radyo ve basılı dokümanların kullanıldığı ve özel etkinliklerin düzenlendiği geniş kapsamlı bir program olarak uygulanmıştır.

Proje başlangıcında yapılmış olan Eğitim İhtiyaç Analizi sonucunda belirlenmiş 7 farklı eğitimi içeren bir [Eğitim Programı](#) tasarlandı ve uygulandı. Eğitim Programıyla, trafik ve yol güvenliği eğitimi ve farkındalık yaratma faaliyetlerine katılan bütün paydaşların ileride benzeri kampanya ve eğitim faaliyetlerini yürütmek üzere yeterli kapasiteye sahip olmasına yardımcı olmak amaçlanmıştır.

Geliştirilmiş ve uygulanmış 7 farklı eğitim programına ek olarak proje başlangıcında yerel paydaşlara yönelik kapasite geliştirme konusunda bir ihtiyaç analizi çalışmayı gerçekleştirilmiştir. Sonuçlar bir raporda toplanarak, katılımcılar ve ana paydaşlarla

paylaşmıştır. Danışman odak grup toplantılarıyla kapasite geliştirme ihtiyaçlarını belirlemiştir. Gelecekte paydaşların yürüteceği trafik ve yol güvenliği ile ilgili kampanya ve eğitim faaliyetlerine destek olmak amacıyla Danışman belirlenmiş ihtiyaçlara göre uyarlanmış bir Rehber hazırlamıştır.

BİLGİ İHTİYAÇ ANALİZİ VE SAHA ÇALIŞMALARI:

Proje süresince hedef gruplara yönelik sırasıyla bilgi ihtiyaç analizi ve kampanya sürecinin değerlendirilmesi amacıyla 2 anket çalışması planlanmıştır. Anket çalışmalarından ilki; kampanya ve eğitim faaliyetleri başlamadan önce yapılmış ve değerlendirmeleri bir raporla sunulmuştur. İkincisi ise kampanya ve eğitim faaliyetlerinin gerçekleştirilmesinden sonra proje sonunda yapılmış, değerlendirmeleri ve ilk çalışmayla karşılaştırılması bu raporda anlatılmıştır.

İlk anket çalışmalarıyla hedef grup profilinin, bu grupların bilgi ihtiyaçlarının ve bu gruplara yönelik etkili iletişim kanallarının belirlenmesinin yanı sıra 2. anket çalışması ile sonuçların karşılaştırılması ile kampanya etkinliğinin ölçülmesi amaçlanmıştır. Dolayısıyla ilk anket çalışması kampanya faaliyetleri başlamadan, yürütülecek kampanya etkinliğini ölçmek üzere bir baz veya sıfır noktası teşkil etmek üzere de düşünülmüştür. Öte yandan bu çalışmayla iletişim stratejisi ve eğitim ihtiyaç analizinde belirlenen önceliklerin teyid edilmesi sağlanmış ve şu ana kadar kurumsal paydaşlarla yapılmış bazı basit değerlendirmelerin halkın gözüyle aktarılmasına yardımcı olmuştur.

İkinci anket çalışması aynı zamanda projenin Kritik Performans Göstergeleri ve projenin etkinliğini ölçmek amacıyla da kullanılacaktır. Ancak unutulmamalıdır ki bir kampanyanın değerlendirilmesi, kampanyanın gerçekçi beklentilerinin yerine getirilip, getirilmediğinin ölçülmesidir. Kitlel medya kampanyalarının, bilgilendirme toplumsal anlayış yaratmakta, davranış değişikliklerine yol açmaktan daha başarılı olmasından dolayı burada “gerçekçi” sözcüğün altını çizmekte fayda var.

2. METODOLOJİ

Bu bölümde Kampanya Sonu Saha Değerlendirme amacıyla yapılan çalışmada kullanılan metodoloji anlatılmıştır. Aşağıda kullanılan soru formu, katılımcıların coğrafi dağılımı ve bu tercihin gerekçeleri ve katılımcıların amaca uygun şekilde segmentasyonu ile ilgili bilgiler verilmiştir.

SORU FORMU

Soru Formu, son derece basit olarak hazırlanmıştır ve 44 sorudan oluşmaktadır. Bir kişinin ortalama cevaplama süresi 10-12 dakika sürmektedir.

1-9. sorular katılımcıların yaş gruplarını, cinsiyetlerini ve yerleşim yerlerini, sosyoekonomik durumlarını, eğitim düzeylerini, mesleklerini ve eğlence merkezlerine gitme sıklıklarını öğrenerek katılımcı profillerini;

10-15. sorular araç kullanıp kullanmadıkları, araç kullanmayı kimden öğrendikleri ve araç kullanma sıklıklarını öğrenerek sürücü profillerini;

16-40. sorularda katılımcıların trafikteki alışkanlıklarını, trafik kurallarına uyma konusundaki tutumlarını, trafik işaretlerini tanıma ve trafik güvenliğine yönelik mevcut sıkıntılarını öğrenerek trafikte yaşanan sorunların kaynağının kişilerin kuralları bilmemelerinden mi, yoksa tutumlarında mı kaynaklandığını;

41-44'üncü sorularda Kıbrıs'ın kuzey kesiminde trafik ve trafik güvenliğiyle ilgili yürütülen kampanyalar ve projelerle ilgili bilinirlik düzeyini belirleyerek kampanyaların etkinliğini belirlemek üzere hazırlanmıştır.

Soru formları, tüm yerleşim yerlerinde hedef kitleye uygun katılımcılara yüzyüze sorularak doldurulmuştur. Çalışma sırasında kullanılan Soru Formu EK A'da verilmiştir.

KATILIMCI PROFİLİ

Coğrafi Dağılım

Anket çalışması, Kıbrıs'ın kuzey kesiminde Lefkoşa, Gazi Magusa, Girne, Güzelyurt ve İskele olmak üzere 5 yerleşim yerinde 300 kişiye uygulanmıştır. Her yerleşim yeri için anket katılımcılarının sayıları ve cinsiyetlere göre dağılım, 2006 yılı de-facto nüfus sayımı sonuçlarına göre yapılmıştır. Örneklem grubun yerleşim yerlerine ve cinsiyetlerine göre dağılımlarının Bilgi İhtiyaç Analizi saha çalışmasındaki anket çalışması ile aynı dağılımda olmasına özen gösterilmiştir.

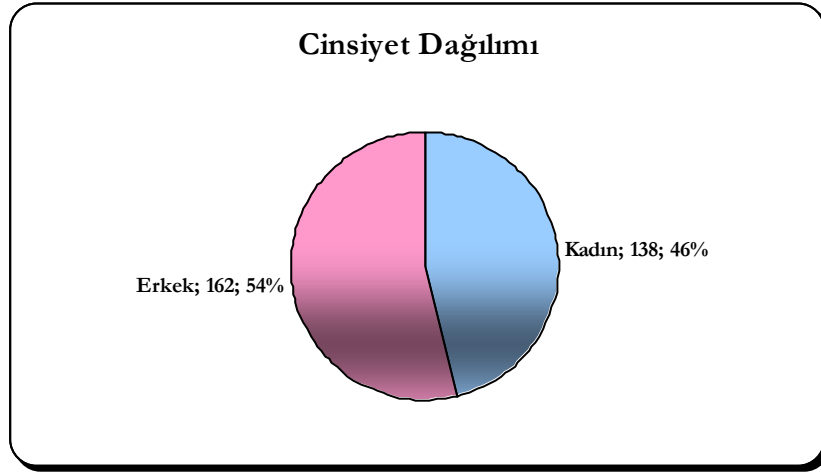
Tablo 1'de yerleşim yerlerinin nüfusları, cinsiyet dağılımı ve örneklem gruplara ait sayılar gösterilmiştir.

Tablo 1 : Yerleşim Yerleri Nüfusları, Cinsiyet Dağılımı ve Örneklem Gruplar

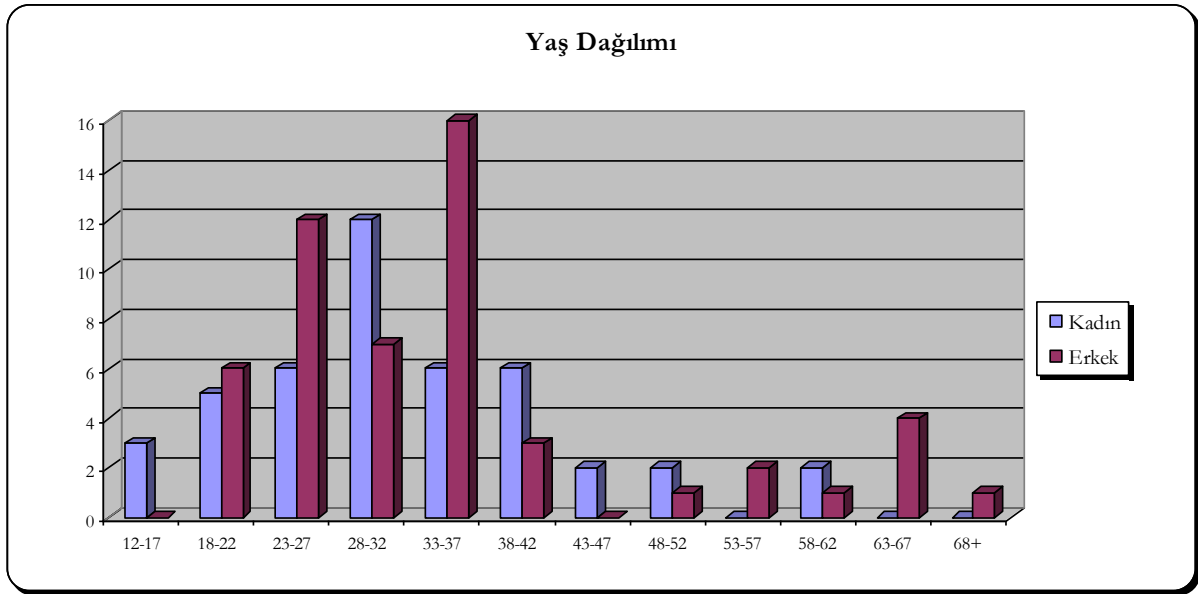
<u>Yerleşim Yeri</u>	<u>2006 Nüfus Sayımı</u>			<u>Örneklem Grup</u>	
	<u>Nüfus</u>	<u>Kadın</u>	<u>Erkek</u>	<u>Kadın</u>	<u>Erkek</u>
Lefkoşa	85.579	17,66%	14,62%	53	44
Gazi Mağusa	64.269	12,98%	11,26%	39	34
Girne	62.158	13,14%	10,31%	39	31
Güzelyurt	31.116	6,16%	5,58%	18	17
İskele	21.978	4,32%	3,98%	13	12
TOPLAM	265.100	54,26%	45,75%	162	138

Cinsiyet ve Yaş Dağılımı

Örneklem gruptaki kişilerin cinsiyet dağılımları toplam nüfusun dağılımına göre yapılmıştır. Anket çalışmasına katılan örneklem grubun cinsiyet dağılımları Şekil 1’de, katılımcıların yaş dağılımları Şekil 2’de ve yaş gruplarının cinsiyetlere göre dağılımları da Tablo 2’de gösterilmiştir.

Şekil 1 : Cinsiyet dağılımı

Şekil 2 : Katılımcıların yaş dağılımları

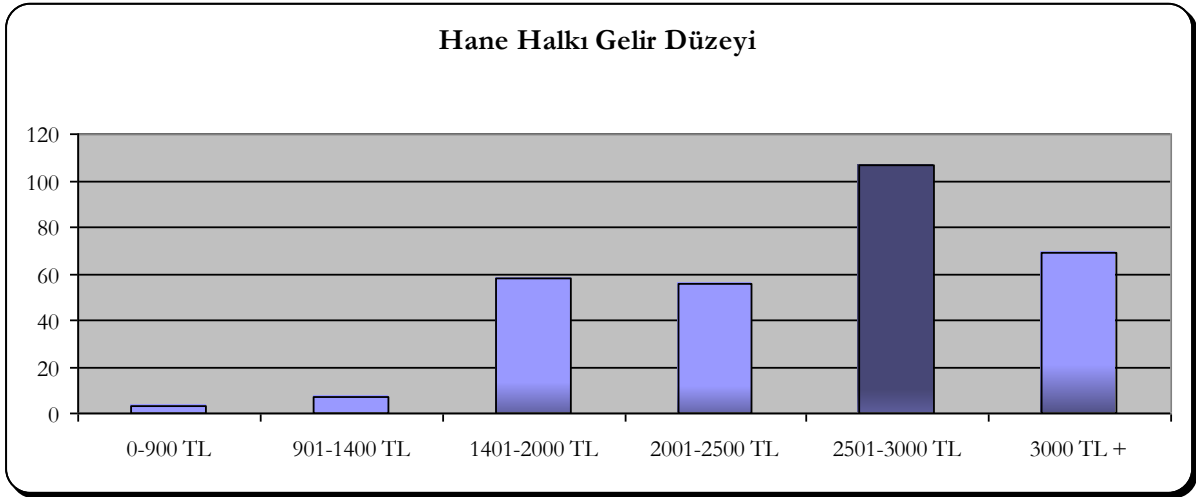
Tablo 2 : Yaş Gruplarının Cinsiyetlere Göre Dağılımı

Yaş Grupları	Kadın	Erkek
12-17	2,33%	1,67%
18-22	6,67%	5,33%
23-27	7,33%	9,33%
28-32	10,67%	9,00%
33-37	6,33%	11,33%
38-42	4,33%	6,00%
43-47	2,00%	1,33%
48-52	1,67%	1,67%
53-57	1,00%	2,33%
58-62	1,33%	1,67%
63-67	1,33%	3,33%
68+	1,00%	1,00%

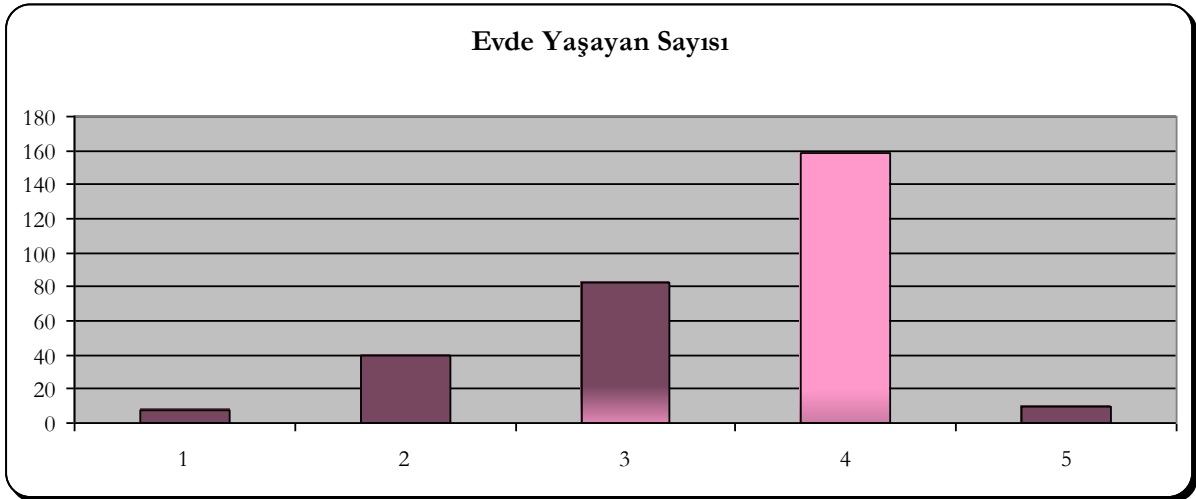
Katılımcıların Hane Halkı Gelir Düzeyi ve Sayısı

Ankete tüm gelir gruplarından kişiler katılmış olmakla birlikte Hane Halkı Geliri 1401-3000 TL arası olanlar, toplam katılımcıların %73,67'ini oluşturmaktadır. Katılımcıların Hane Halkı Gelir Düzeyleri dağılımı Şekil 3'te verilmiştir.

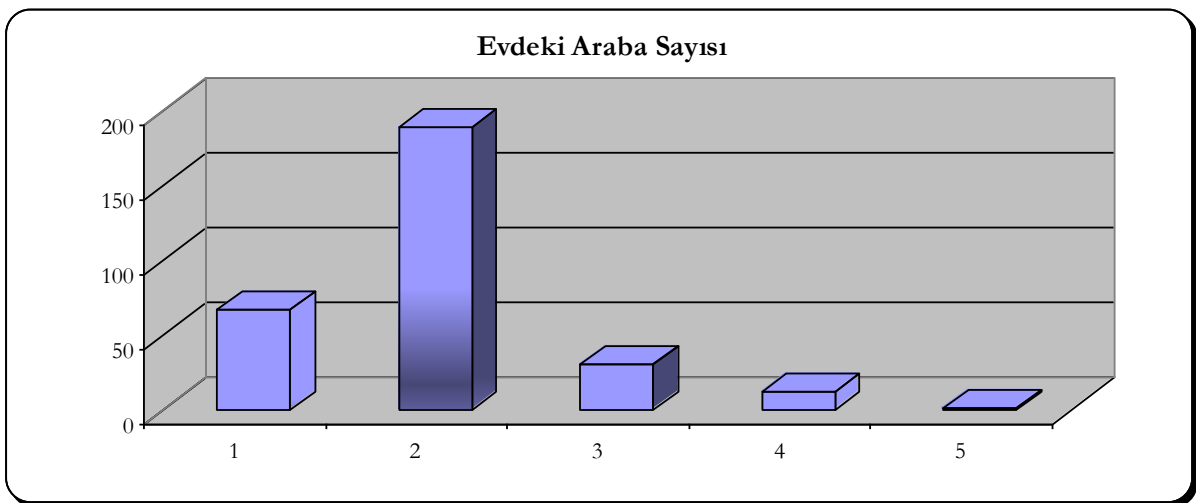
Katılımcıların %53'ü aynı evde 4 kişi yaşamakta olup, yine katılımcıların %77,67'sinin evinde 2'nin üzerinde araba bulunmaktadır.

Şekil 3 : Hane halkı gelir düzeyi

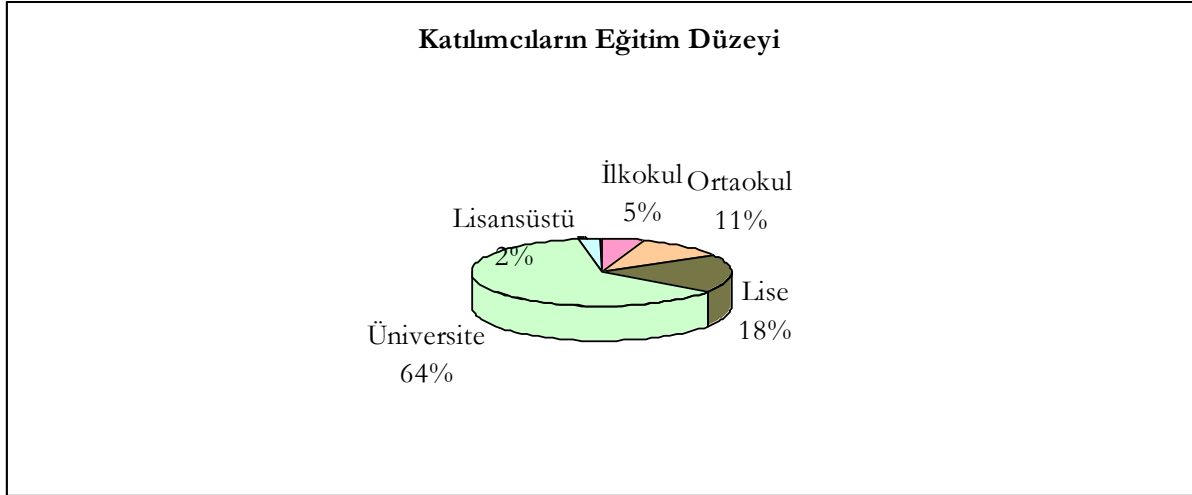
Şekil 4 : Hane halkı sayısı

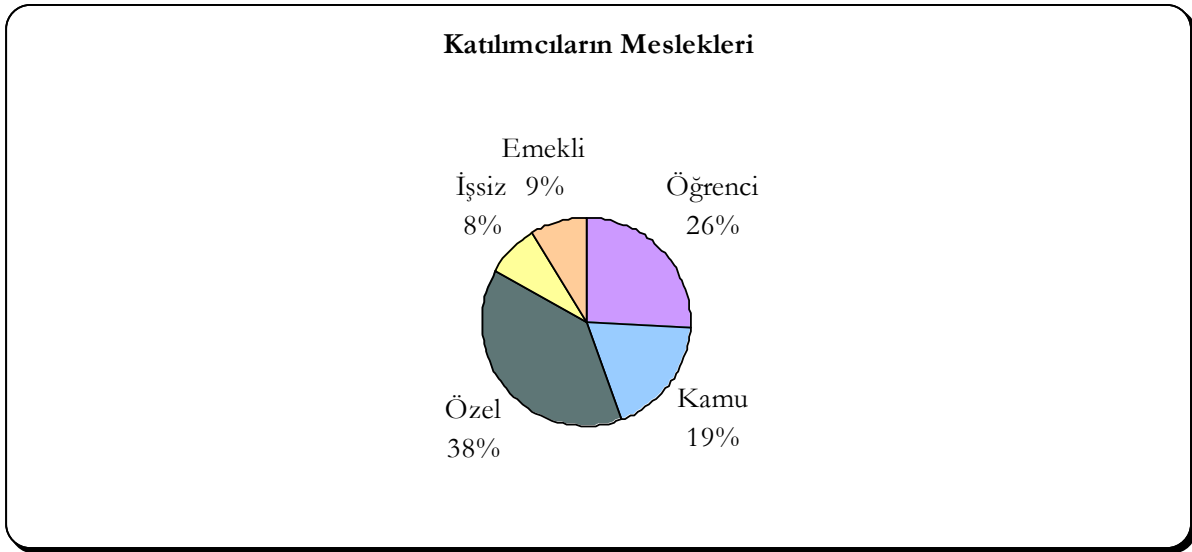
Şekil 5 : Evdeki araba sayısı

Katılımcıların Meslek ve Eğitim Seviyesi Dağılımı

Şekil 6'da katılımcıların eğitim düzeyleri ve Şekil 7'de meslekleri ile ilgili dağılım verilmiştir. Buna göre katılımcıların %2'si lisans üstü olmak üzere toplam %65'i lisans ve üstü seviyede üniversite mezunudur. Ankete katılan 300 kişinin %38'i özel sektöre mensupken %26'sı öğrenci, %19'u kamu çalışanıdır.

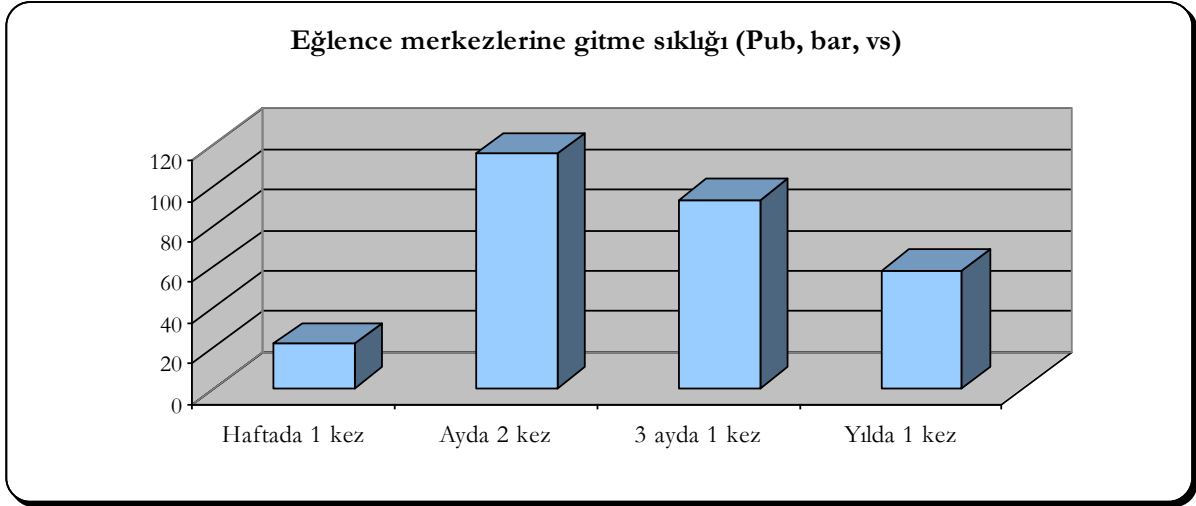
Şekil 6 : Katılımcıların eğitim düzeyi

Şekil 7 : Katılımcıların meslekleri

Eğlence Merkezine Gitme Sıklığı

Katılımcıların eğlence merkezlerine gitme sıklıkları ile ilgili dağılım Şekil 8’de gösterilmiştir. Katılımcıların yarısına yakın bir çoğunluğu ayda iki kez eğlence merkezine gittiğini ifade etmiştir.

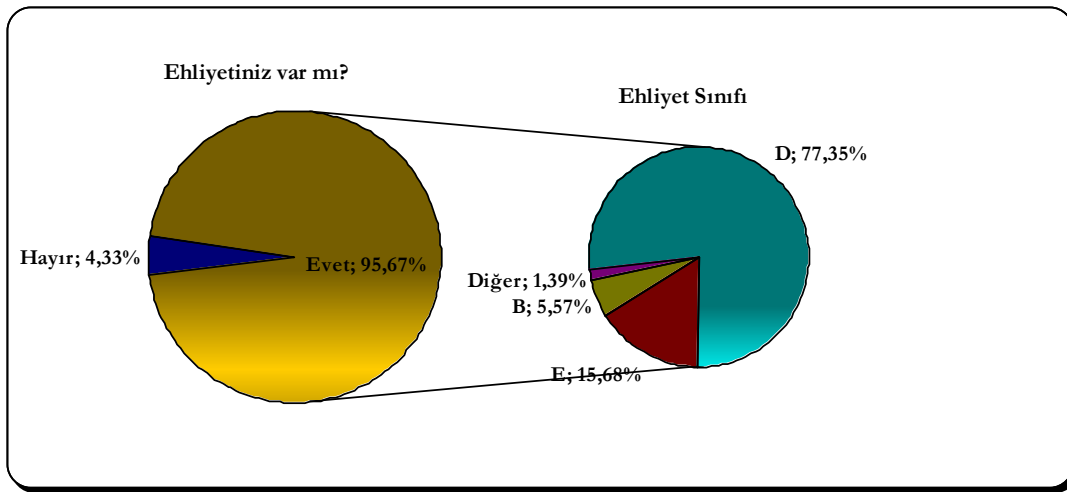
Şekil 8 : Eğlence merkezlerine gitme sıklığı

3. ANALİZ

Aşağıda anket katılımcılarından alınan cevaplar sonucunda elde edilmiş olan verilerin istatistiksel analizleri verilmiştir. Her başlık altında o konuya ilişkin veriler, analizleri verilmiştir. Bölüm sonunda Bilgi İhtiyaç Analizi sonuçlarıyla Kampanya Sonu Saha Değerlendirme Çalışması sonuçlarının karşılaştırmaları gösterilmiştir.

1. Ehliyetiniz var mı? Ehliyetinizin sınıfı nedir?

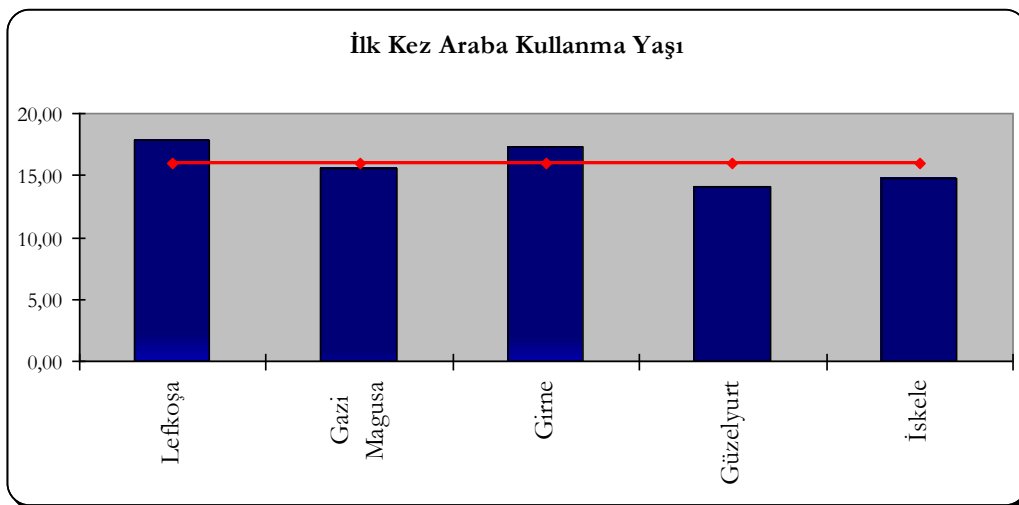
Anket katılımcılarından 287 kişinin sürücü ehliyeti olmakla birlikte, ehliyeti olanların 222 kişisi D Sınıfı ehliyete sahiptir.

Şekil 9 : Katılımcıların ehliyetleri ve sınıfları

2. İlk kez kaç yaşında araba kullandınız?

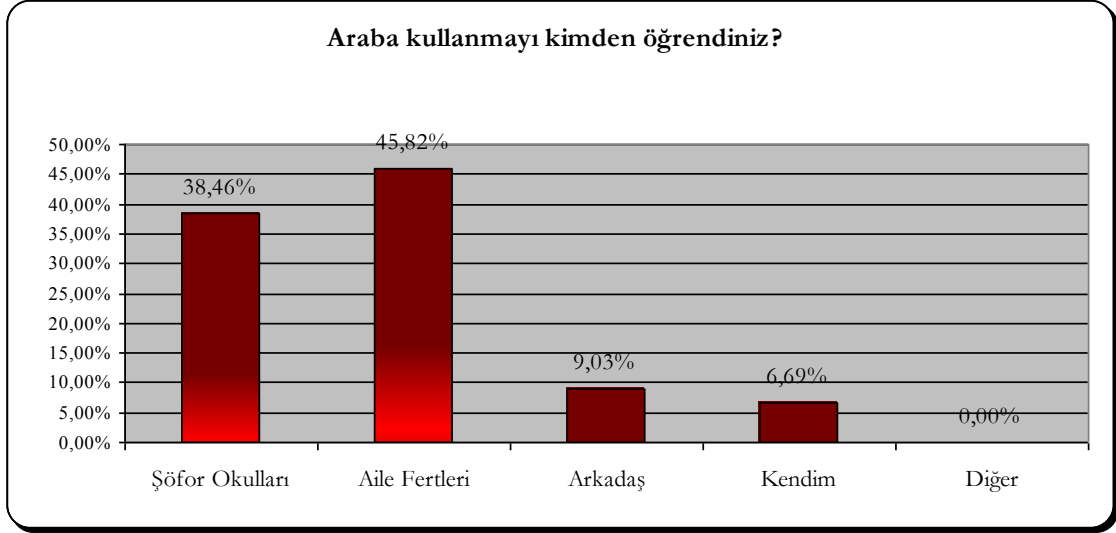
Katılımcıların ilk araba kullanma yaşları ortalama 15,93'tür. Hemen hemen tüm yerleşim yerlerinde aynı ortalamalar mevcut olmakla birlikte en küçük araba kullanmaya başlama yaşı 11'dir.

Şekil 10 : İlk kez araba kullanma yaşı

3. Araba kullanmayı kimden öğrendiniz?

Anket katılımcılarının sadece %25,37'si araba kullanmayı şoför okullarında öğrendiğini belirtmiştir. Geri kalan %74,63'lük bölüm araba kullanmayı aile fertlerinden, arkadaşlarından ya da kendiliklerinden öğrendiklerini ifade etmişlerdir (Şekil 11).

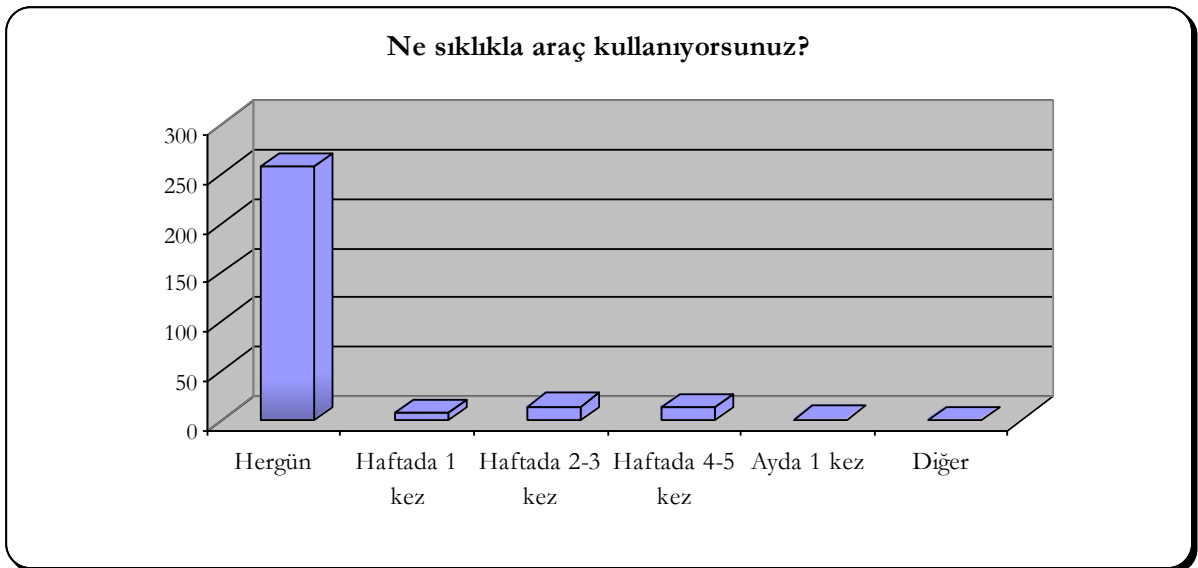
Şekil 11 : Araba kullanmayı kimden öğrendiniz

4. Aracınız var mı?

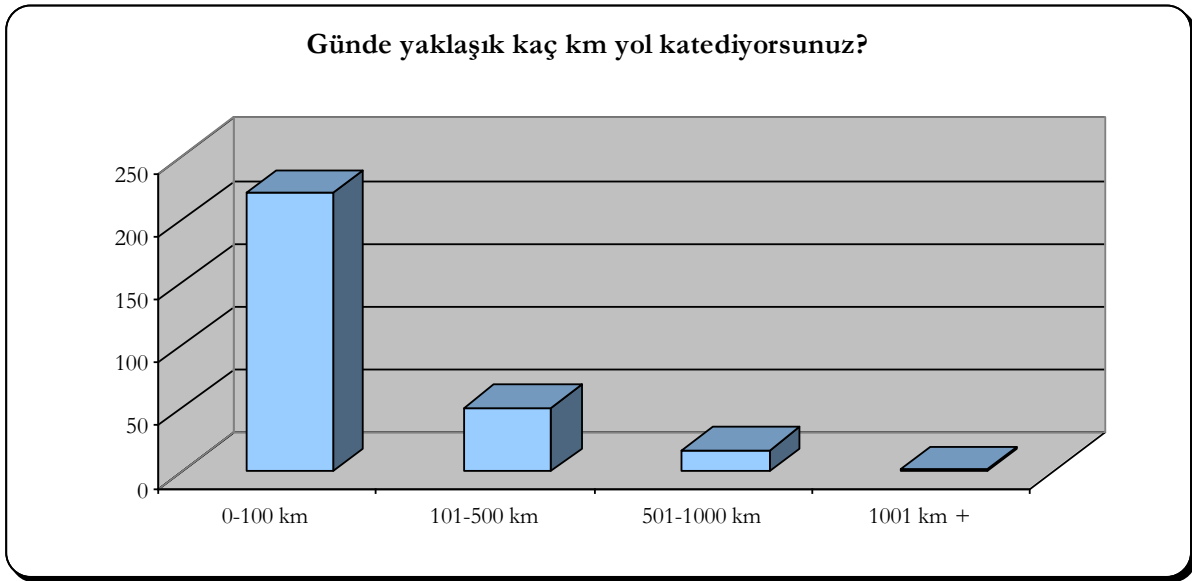
Katılımcıların %92,33'ü otomobile ve 12,33'ü motosiklete sahip olduğunu belirtmiştir.

5. Ne sıklıkla araç kullanıyorsunuz? Günde yaklaşık kaç kilometre yol katediyorsunuz?

Katılımcıların %85,67'si hergün ve %4,67'si de haftada 2-3 kez araç kullandığını belirtmiştir (Şekil 12). Araç kullananların %75,77'si hergün 0-100 km yol katettiklerini belirtmişlerdir (Şekil 13).

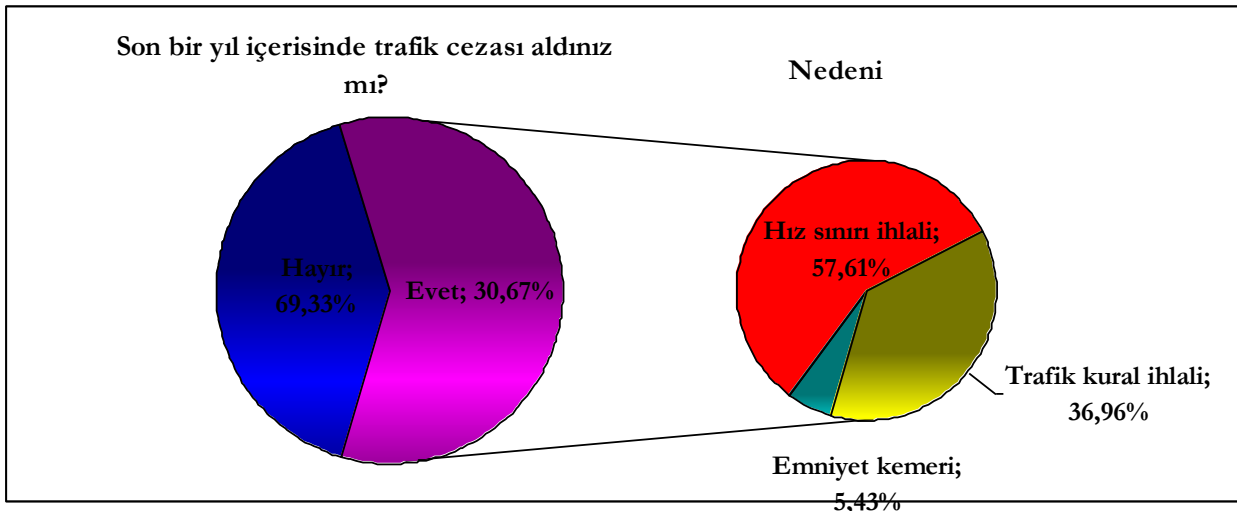
Şekil 12 : Ne sıklıkla araç kullanıyorsunuz

Şekil 13 : Günde yaklaşık kaç kilometre katediyorsunuz

6. Son bir yıl içerisinde trafik cezası aldınız mı? Cezanın nedeni nedir?

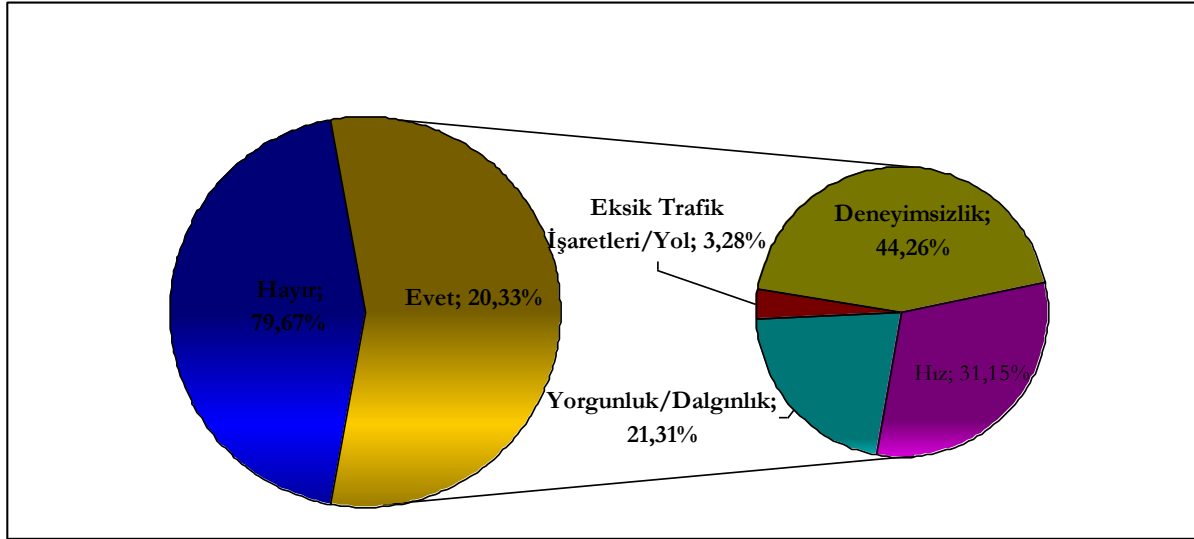
Anket katılımcılarının %30,67'si son bir yıl içerisinde trafik cezası aldığını belirtmiştir, alınan trafik cezalarının en önemli nedeni olarak %57,61'le Hız Sınırı İhlali gelmektedir.

Şekil 14 : Son bir yıl içerisinde trafik cezası alma durumu ve nedenleri

7. Son bir yıl içerisinde siz veya yakınlarınız kaza geçirdi mi? Nedeni?

Son bir yıl içerisinde katılımcıların veya yakınlarının trafik kazası geçirip, geçirmediği sorulduğunda, 61 katılımcı “evet” cevabı vermiştir. (Şekil15). Kazaların olma nedeninin %44,26’sı deneyimsizlik olarak belirtilmiştir. Bunu %31,15’le hız ve %21,31’le yorgunluk/dalgınlık yüzünden geçirilen kazalar takip etmektedir. Eksik trafik işaretleri ve yol nedeniyle trafik kazası geçirdiğini ifade eden katılımcılar ise en düşük sayıdaki gruptur.

Şekil 15 : Son bir yıl içerisinde kaza geçirme durumu ve nedenleri

Katılımcıların ve yakınlarının son bir yıl içerisinde tanık oldukları kaza sayıları ise Tablo 3’te gösterilmiştir. Katılımcıların büyük bölümü son bir yıl içinde 1-3 kazaya tanık olduklarını ifade etmişlerdir ki bu katılımcılar ağırlıkla Lefkoşa ve Gazi Magusa’dandır.

Tablo 3 : Şahit Olunan Kaza Sayısı

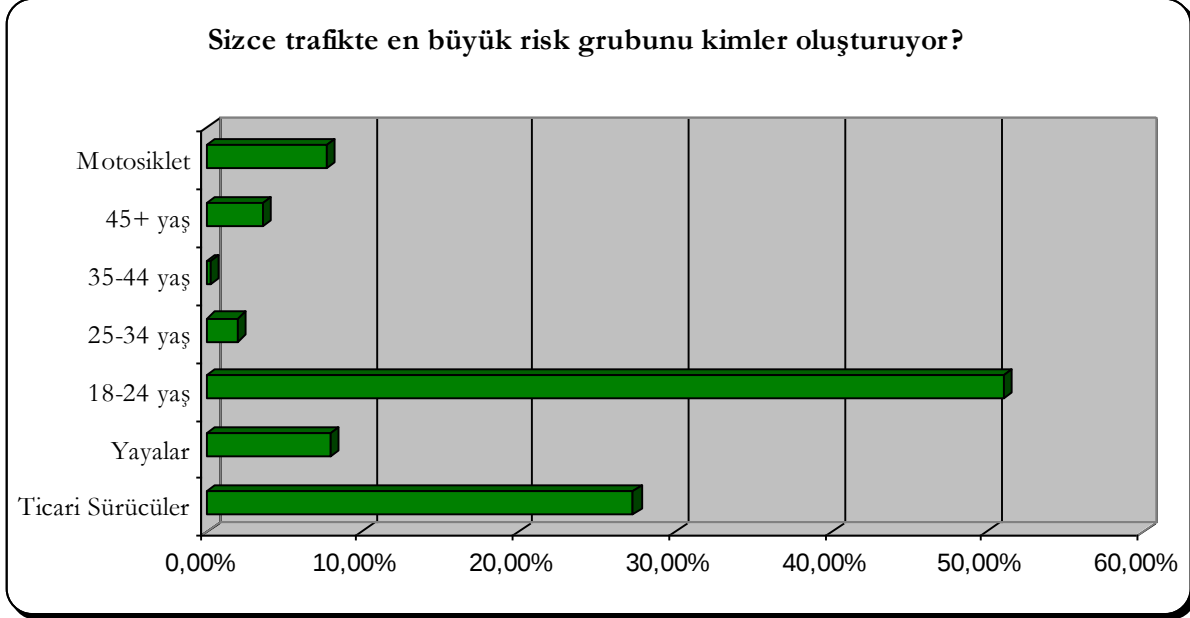
Şahit Olunan Kaza Sayısı	Lefkoşa	Gazi Magusa	Girne	Güzelyurt	İskele	Toplam
1-3	63	55	4	25	0	147
4-7	4	3	5	8	7	27
8-10	12	11	57	2	14	96
11-15	12	4	4	0	1	21
16+	0	0	0	0	0	0

8. Ne sıklıkla emniyet kemeri takıyorsunuz?

Katılımcıların %63,67’si araç içinde her seyahatinde emniyet kemeri taktığını belirtmiştir. Hiçbir zaman emniyet kemeri takmadıklarını belirtenler %19,33 ve sadece şehirlerarası yollarda emniyet kemeri taktığını belirtenler de %17’dir.

9. Sizce trafikte en büyük risk grubunu kimler oluşturuyor?

Katılımcılar trafikte en büyük risk grubu olarak 18-24 yaş arası sürücülerini görmekte ve bunu ticari sürücüler ve yayalar takip etmektedir (Şekil 16).

Şekil 16 : En büyük risk grupları

10. İlk yardım bilgileriniz yeterli mi?

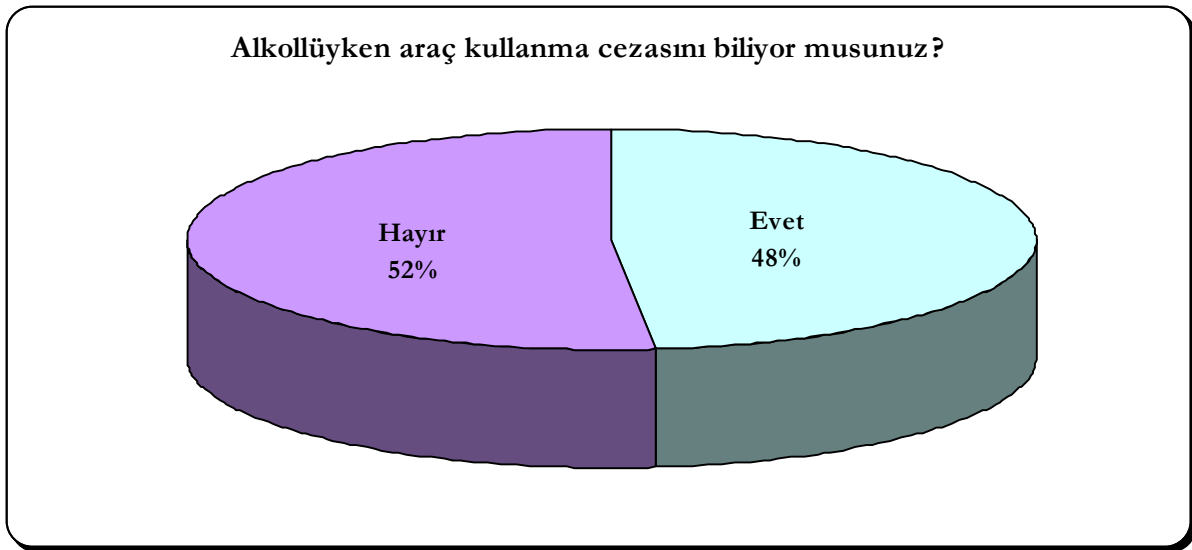
Şekil 17 : İlk yardım bilgilerinin yeterlilik durumu

11. Alkollüken araç kullanıyor musunuz?

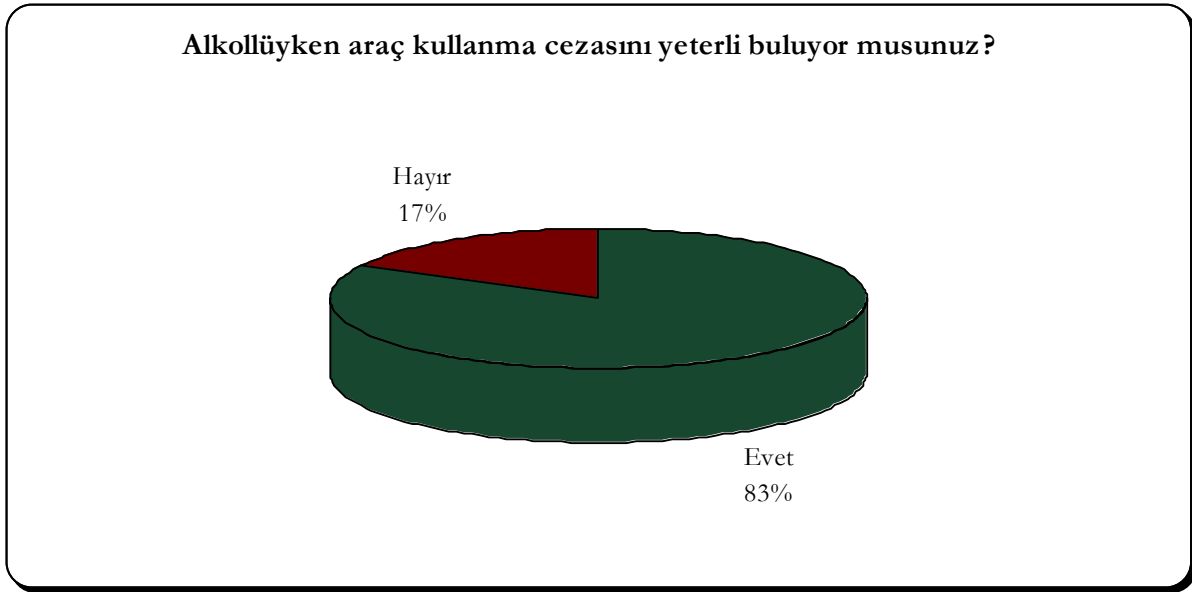
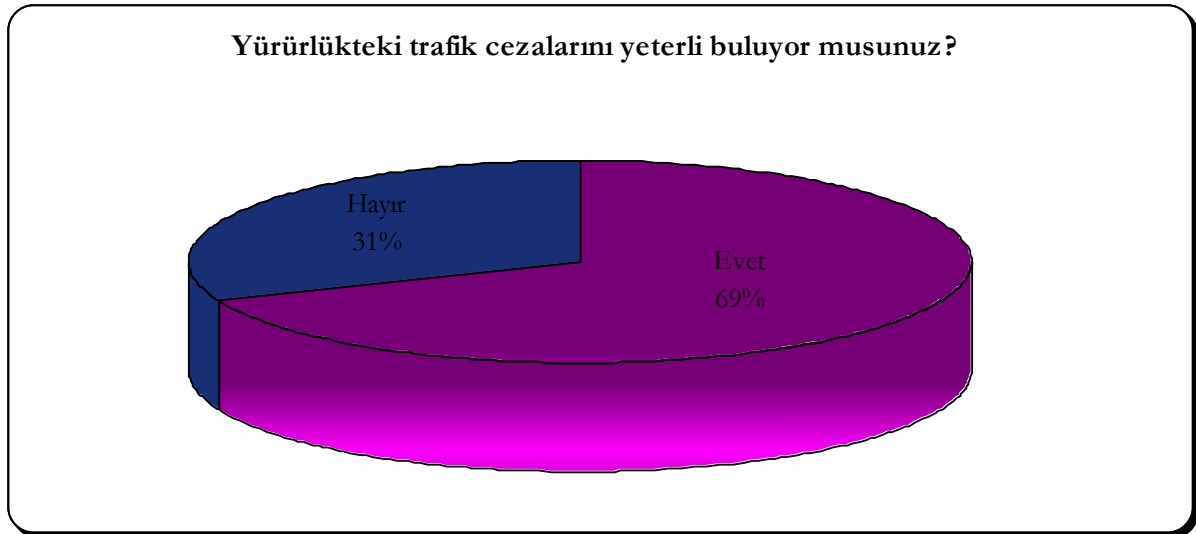

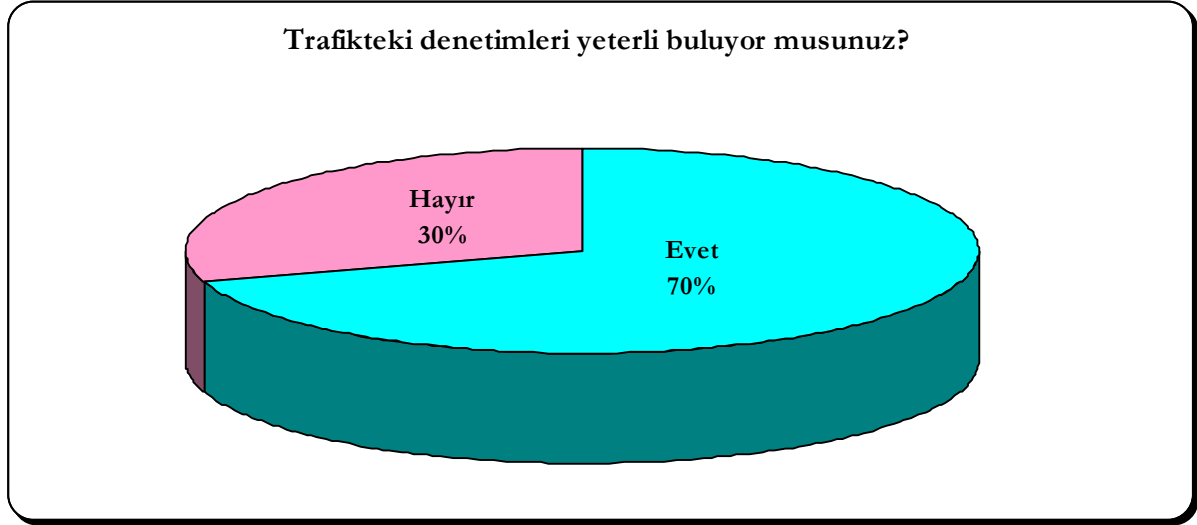
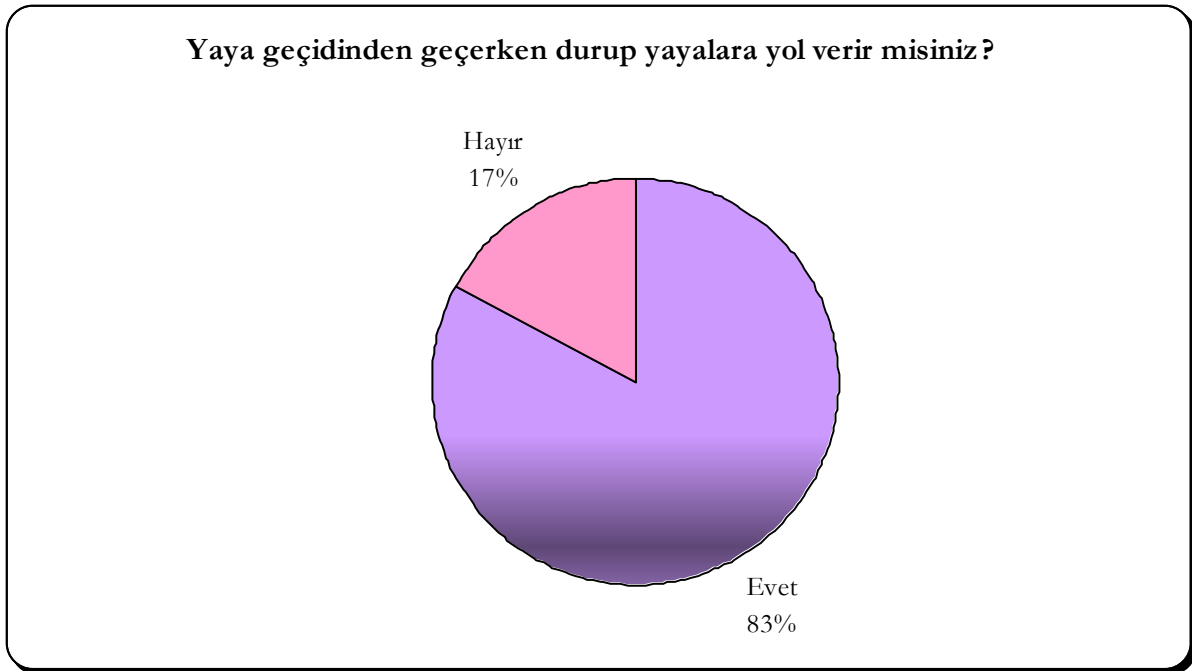
Şekil 18 : Alkollüken araç kullanma eğilimi

12. Alkollüken araç kullanma cezasını biliyor musunuz?

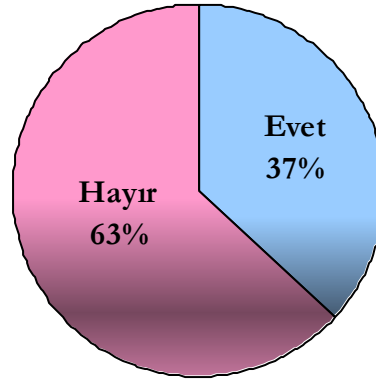
Şekil 19 : Alkollüken araç kullanma cezasını bilme durumu

13. Alkollüken araç kullanma cezasını yeterli buluyor musunuz?**Şekil 20 : Alkollüken araç kullanma cezasını yeterli bulma durumu****14. Yürürlükteki trafik cezalarını yeterli buluyor musunuz?****Şekil 21 : Yürürlükteki trafik cezalarını yeterli bulma durumu**

15. Trafikteki denetimleri yeterli buluyor musunuz?**Şekil 22 : Trafikteki denetimleri yeterli bulma durumu****16. Yaya geçidinden geçerken durup yayalara yol verir misiniz?****Şekil 23 : Yaya geçidinden geçerken yayalara yol verme durumu**

17. Araç kullanırken cep telefonuyla konuşuyor musunuz?

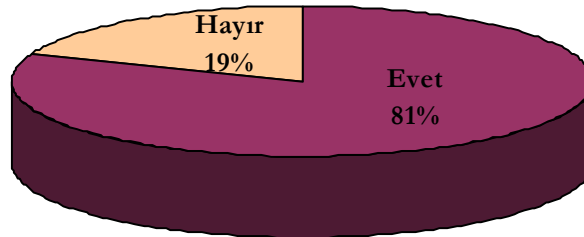
Araç kullanırken cep telefonuyla konuşuyor musunuz?

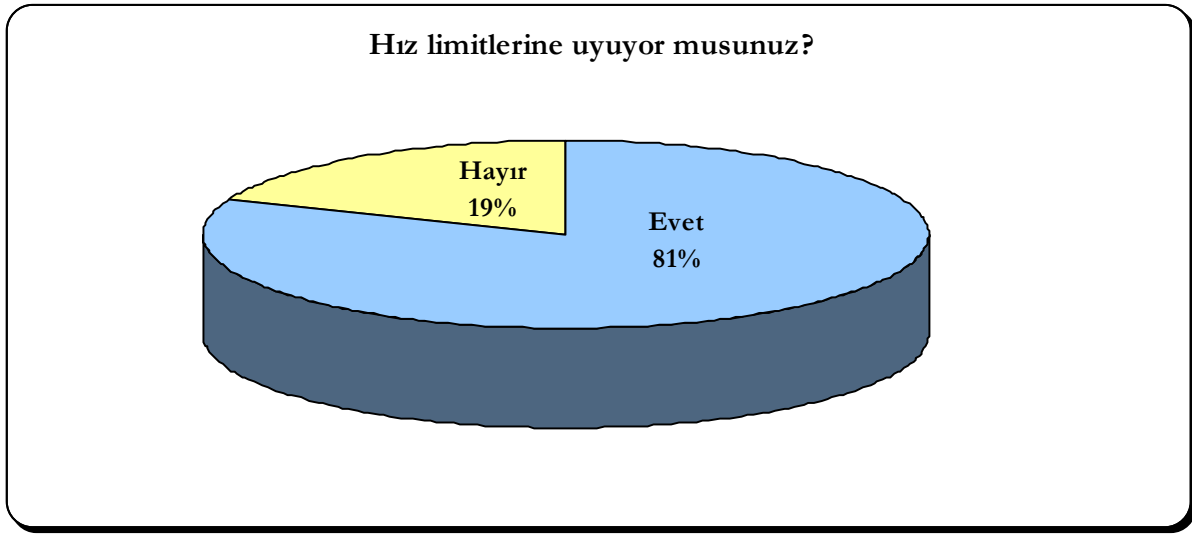
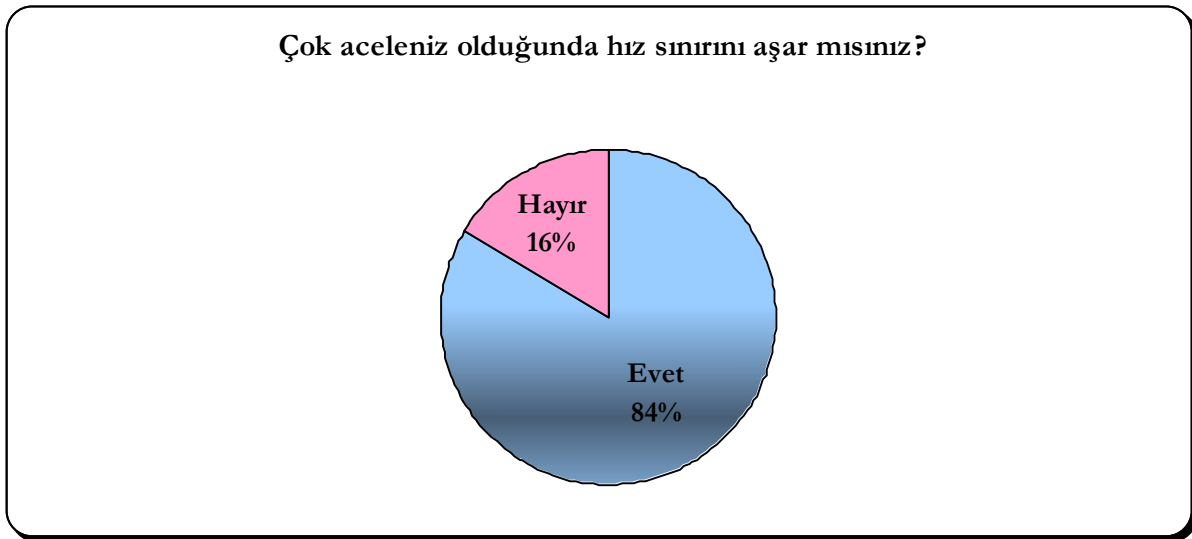
Şekil 24 : Araç kullanırken cep telefonuyla konuşma durumu

18. Şehiriçi hız limitini biliyor musunuz?

Şehiriçi hız limitini biliyor musunuz?

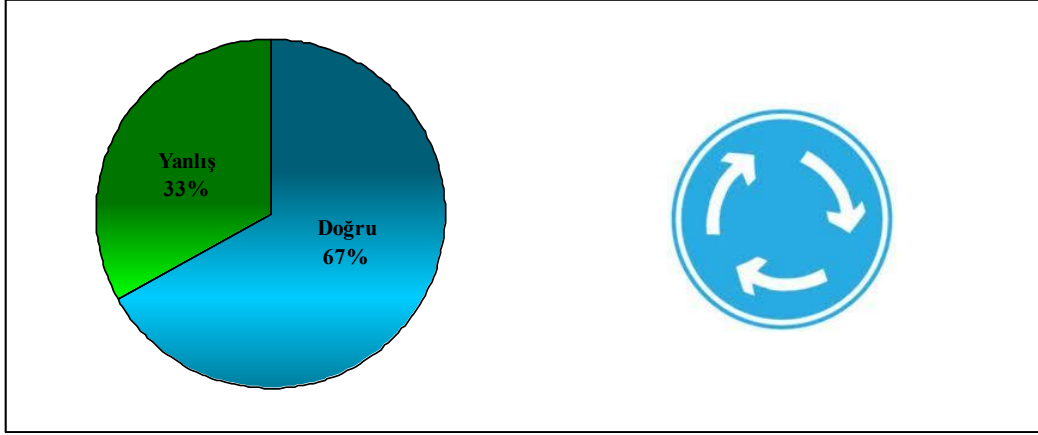

Şekil 25 : Şehir içi hız limiti

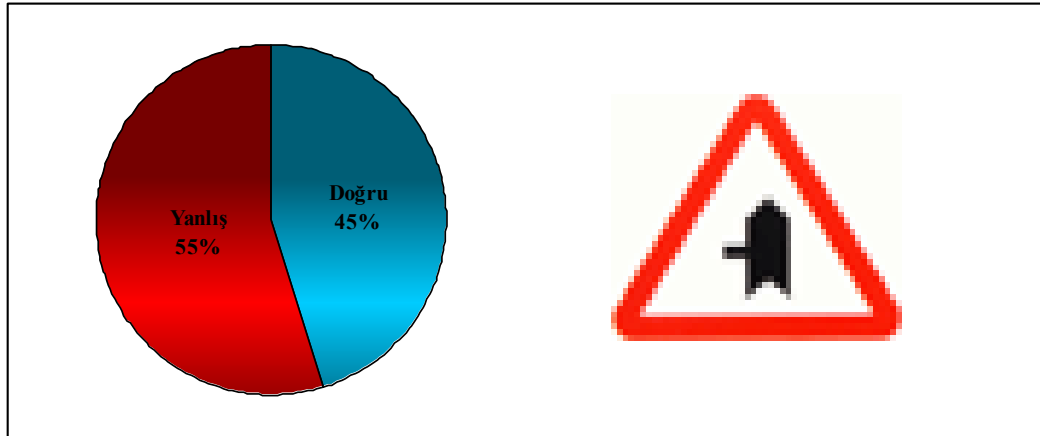
19. Hız limitlerine uyuyor musunuz?**Şekil 26 : Hız limitlerine uyma****20. Çok aceleniz olduğunda hız sınırını aşar mısınız?****Şekil 27 : Çok acele konu olduğunda hız sınırını aşma niyeti**

21. Aşağıdaki işaretlerin anlamlarını söyler misiniz?

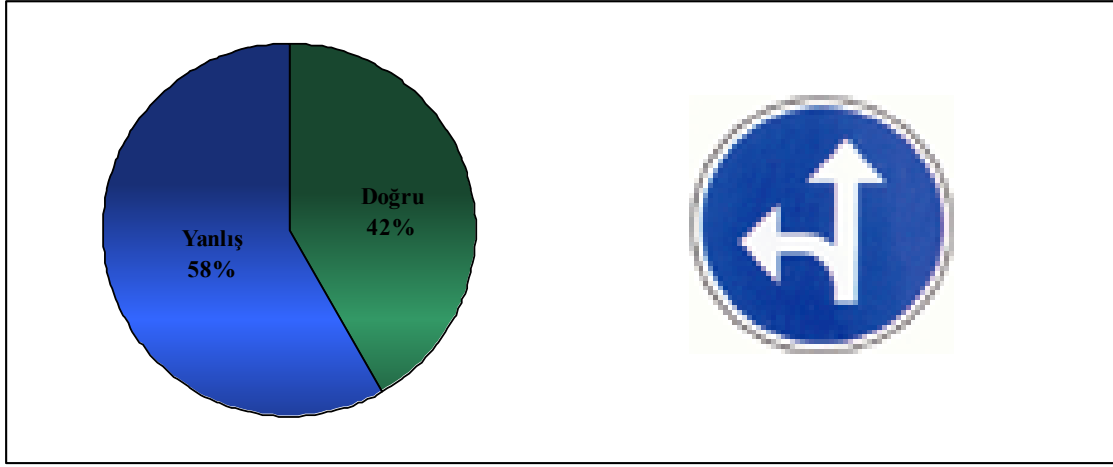
Katılımcılara 4 adet trafik işareti gösterilerek bu işaretlerin anlamlarını söylemeleri istenmiştir.

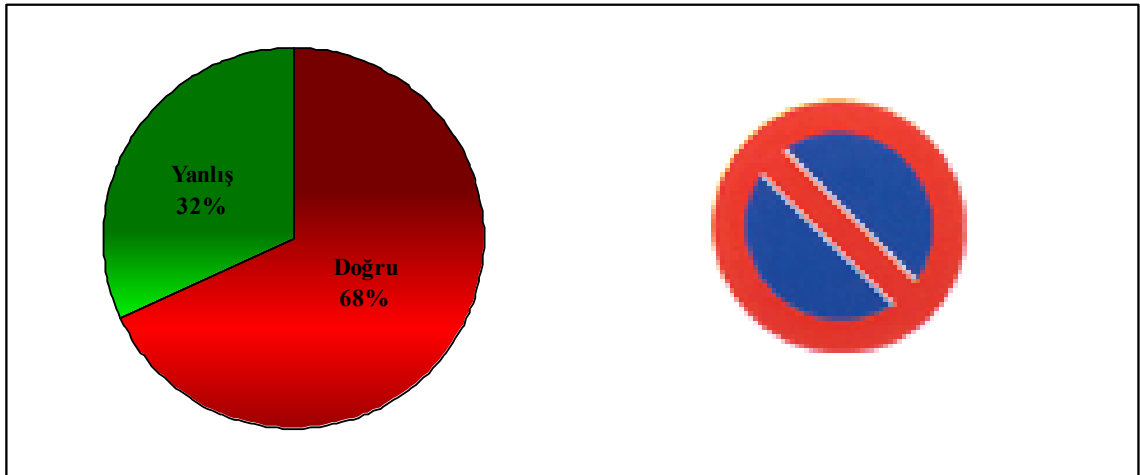
Şekil 28 : Trafik İşareti - Çember Sağdan Gelene Yol Ver (Döner Kavşak, Çembercik)

Şekil 29 : Trafik İşareti – Anayol Tali Yol Kavşağı

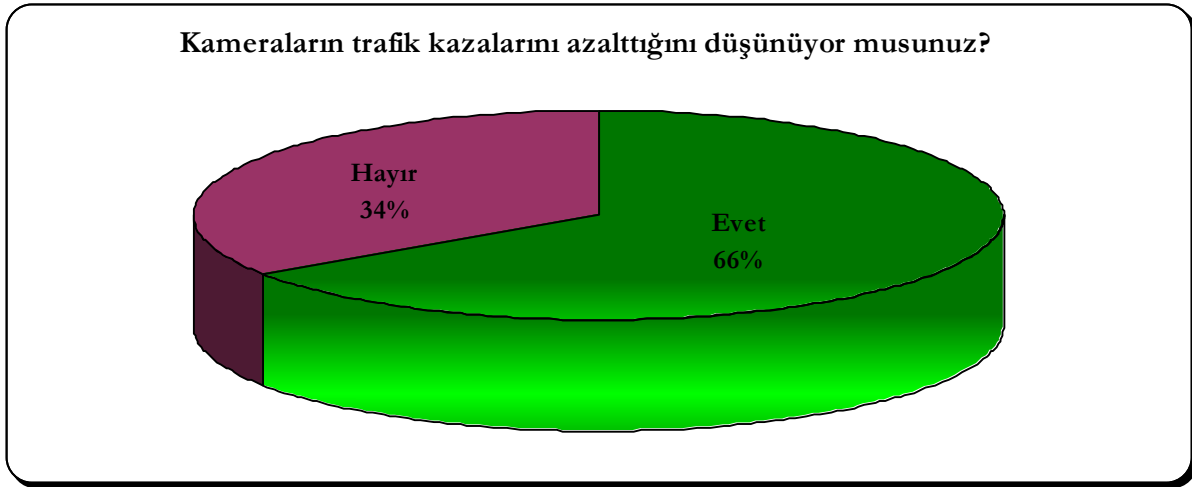

Şekil 30 : Trafik İşareti – İleri veya Sola Mecburi Yön

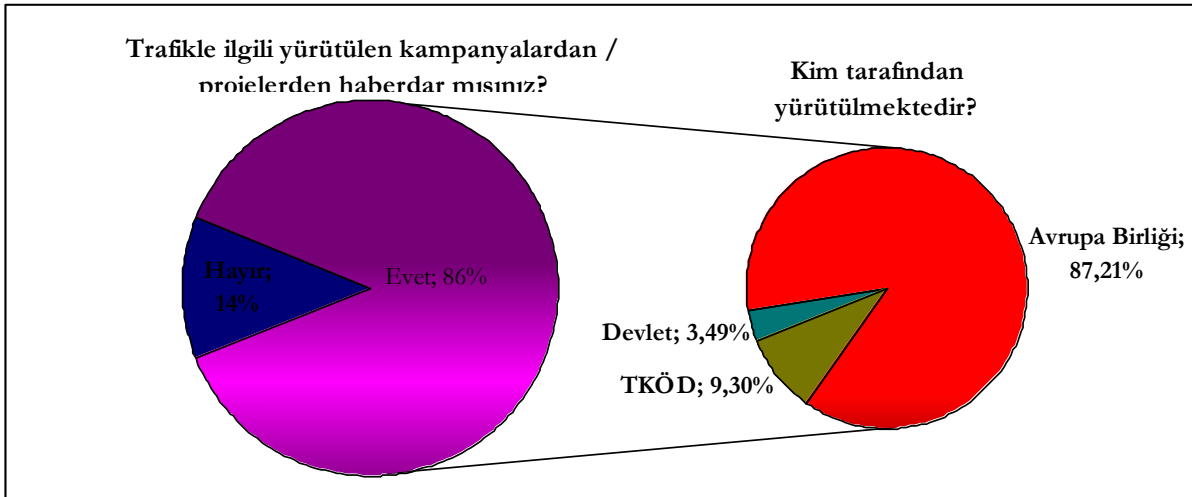
Şekil 31 : Trafik İşareti – Park etmek Yasaktır

22. Kameraların trafik kazalarını azalttığını düşünüyor musunuz?

Şekil 32 : Kameraların trafik kazalarını azaltma durumu

23. Trafikle ilgili yürütülen kampanyalardan / projelerden haberdar mısınız?

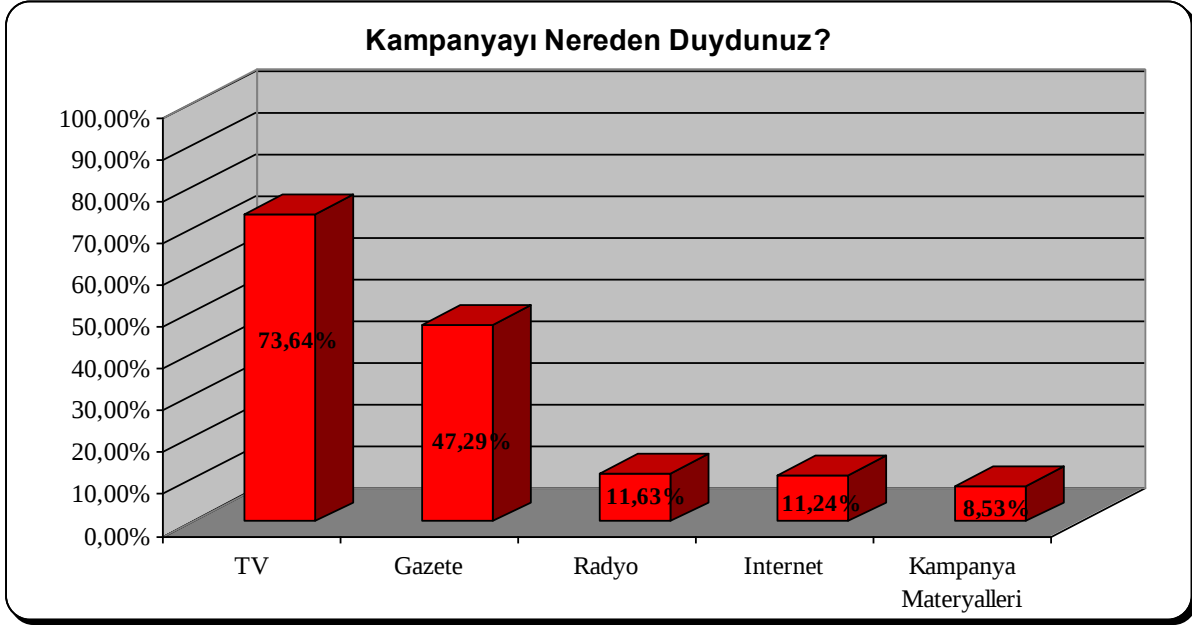
Şekil 33 : Trafikle ilgili yürütülen kampanyalardan / projelerden ve kim tarafından yürütüldüğünden haberdar olma

24. AB Trafik ve Yol Güvenliği Projesinin Kampanya Sloganını hatırlıyor musunuz?

Kampanya Sloganının katılımcılar tarafından hatırlanma durumunu öğrenmek için katılımcılara herhangi bir yönlendirme yapmamak adına herhangi bir seçenek verilmemiş, katılımcılar hatırladıkları kadarıyla kampanya sloganını söylemişlerdir. “Söz Verdim!” sloganını katılımcıların 71,67’si doğru olarak hatırlamışlardır. Bunların bir kısmı sloganı “Söz Veriyorum”, “Söz Vereceğim” şeklinde belirtmişler ve aşağı yukarı aynı manaya geldiği için doğru kabul edilmiştir. Geri kalanlar ise sloganı hatırlayamamıştır.

25. Kampanya Sloganını nereden duydunuz?

Katılımcılara kampanyadan nasıl haberdar oldukları sorulmuştur. TV ve gazeteler hedef kitleye ulaşmada en etkin iletişim kanalı olarak görülmektedir.

Şekil 34: İletişim Kanallarının Hedef Kitleye Ulaşma Konusunda Etkinliği

Aşağıdaki tabloda (Tablo 4) Bilgi İhtiyaç Analizi sonuçlarıyla Kampanya Sonu Saha Değerlendirme Çalışması sonuçları karşılaştırmalı olarak gösterilmiştir.

Tablo 4 : Bilgi İhtiyaç Analizi ve Kampanya Sonu Saha Değerlendirme Çalışması Sonuç Karşılaştırmaları

Kriterler	1. Saha Çalışması	2. Saha Çalışması
Ehliyetiniz var mı? / Ehliyetin sınıfı	300 katılımcının 221'inin ehliyeti var 199 kişi D sınıfı, 9 kişi E sınıfı, 7 kişi B sınıfı, 6 kişi diğer sınıflardan ehliyet sahibi	300 katılımcının 287'sinin ehliyeti var 222 kişi D sınıfı, 45 kişi E sınıfı, 16 kişi B sınıfı, 4 kişi diğer sınıflardan ehliyet sahibi
İlk kez kaç yaşında araba kullandınız?	Ortalama ilk kez araba kullanma yaşı 15,72	Ortalama ilk kez araba kullanma yaşı 15,93
Araba kullanmayı kimden öğrendiniz?	Araba kullanmayı bilenlerin; %25,37'si Şöfor Okullarından, %31,34'ü Aile Fertlerinden, %18,66'sı Arkadaşlarından, %24,63'ü de Kendi gayretiyle araba kullanmayı öğrenmişlerdir.	Araba kullanmayı bilenlerin; %38,46'si Şöfor Okullarından, %45,82'si Aile Fertlerinden, %9,03'ü Arkadaşlarından, %6,69'u da Kendi gayretiyle araba kullanmayı öğrenmişlerdir
Aracınız var mı?	Katılımcıların %69'unun otomobili, %4,67'sinin de motosikleti vardır.	Katılımcıların %92,33'ünün otomobili, %12,33'ünün de motosikleti vardır.
Ne sıklıkla araç kullanıyorsunuz?	Katılımcıların %46'sı Hergün, %7'si Haftada 1 kez, %19'u Haftada 2-3 kez, %1,67'si Haftada 4-5 kez araba kullandıklarını belirtmişlerdir.	Katılımcıların %85,67'si Hergün, %2,67'si Haftada 1 kez, %4,67'si Haftada 2-3 kez, %4,33'ü Haftada 4-5 kez %0,33'ü Ayda 1 kez araba kullandıklarını belirtmişlerdir.

Kriterler	1. Saha Çalışması	2. Saha Çalışması
Günde yaklaşık kaç km yol katediyorsunuz?	Katılımcıların %91,86'sı 0-100 km, %7,24'ü 101-500 km, %0,90'ı 501-1000 km yol gittiklerini belirtmişlerdir.	Katılımcıların %75,77'si 0-100 km, %17,41'i 101-500 km, %5,8'i 501-1000 km, %0,68'i 1001 km yol gittiklerini belirtmişlerdir.
Son bir yıl içerisinde trafik cezası aldınız mı?	Katılımcıların %28,33'ü son bir yıl içerisinde trafik cezası almışlardır.	Katılımcıların %30,67'si son bir yıl içerisinde trafik cezası almışlardır.
Cezanın nedeni	Son bir yıl içerisinde trafik cezası alanların %1,18'i Alkol %77,65'i Hız sınırı ihlali %11,76'sı Trafik kural ihlali %9,41'i Kaza nedeni ile ceza almışlardır	Son bir yıl içerisinde trafik cezası alanların %5,43'ü Emniyet kemeri %57,61'i Hız sınırı ihlali %36,96'sı Trafik kural ihlali nedeni ile ceza almışlardır
Son bir yıl içerisinde siz veya yakınlarınız kaza geçirdi mi?	Katılımcıların %30'u son bir yıl içerisinde kaza geçirmişlerdir.	Katılımcıların %20,33'ü son bir yıl içerisinde kaza geçirmişlerdir.
Nedeni	Kaza geçirenlerin %12,22'si Yorgunluk/Dalgınlık, %2,22'si Eksik Trafik İşaretleri, %11,11'i Deneyimsizlik, %61,11'i Hız, %13,33'ü Yol nedeniyle kaza geçirmişlerdir.	Kaza geçirenlerin %21,31'i Yorgunluk/Dalgınlık, %1,64'ü Eksik Trafik İşaretleri, %44,26'sı Deneyimsizlik, %31,15'i Hız, %1,64'ü Yol nedeniyle kaza geçirmişlerdir.
Ne sıklıkla emniyet kemeri takıyorsunuz?	Katılımcıların, %51'i Her araç kullandığında %16'sı Sadece şehirlerarası yollarda %33'ü Hiçbir zaman emniyet kemeri taktıklarını belirtmişlerdir.	Katılımcıların, %63,67'si Her araç kullandığında %17'si Sadece şehirlerarası yollarda %19,33'ü Hiçbir zaman emniyet kemeri taktıklarını belirtmişlerdir.

Kriterler	1. Saha Çalışması	2. Saha Çalışması
Son bir yıl içerisinde siz veya yakınlarınızın şahit olduğu kaza sayısı?	Katılımcılar veya yakınları arasında 85 kişi 1-3 kazaya, 145 kişi 4-7 kazaya, 41 kişi 8-10 kazaya son bir yıl içerisinde şahit olmuştur.	Katılımcılar veya yakınları arasında 146 kişi 1-3 kazaya, 27 kişi 4-7 kazaya, 96 kişi 8-10 kazaya, 21 kişi 11-15 kazaya son bir yıl içerisinde şahit olmuştur.
Sizce trafikte en büyük risk grubunu kimler oluşturuyor?	Katılımcıların % 27'si Ticari Sürücüler, % 25'i Yaya,lar, %31,33'ü 18-24 yaş Sürücüler, % 16'sı 45 yaş üstü Sürücüler, % 0,67'si Motosiklet Sürücülerini en büyük risk grubu olarak görmektedirler.	Katılımcıların % 27,33'ü Ticari Sürücüler, % 8'i Yaya,lar, %51'i 18-24 yaş Sürücüler, % 2'si 25-34 yaş Sürücüler, % 3,67'si 45 yaş üstü Sürücüler, % 7,67'si Motosiklet Sürücülerini en büyük risk grubu olarak görmektedirler.
İlk yardım bilgileriniz yeterli mi?	Katılımcıların %32,33'ü ilk yardım bilgilerinin yeterli olduğunu belirtmişlerdir.	Katılımcıların %27,67'si ilk yardım bilgilerinin yeterli olduğunu belirtmişlerdir
Alkollüken araç kullanıyor musunuz?	Katılımcıların %15,33'ü alkollüken araç kullandıklarını belirtmişlerdir.	Katılımcıların %13,67'si alkollüken araç kullandıklarını belirtmişlerdir.
Alkollüken araç kullanma cezasını biliyor musunuz?	Katılımcıların %44,33'ü alkollüken araç kullanma cezasını bildiklerini belirtmişlerdir.	Katılımcıların %48,33'ü alkollüken araç kullanma cezasını bildiklerini belirtmişlerdir.
Alkollüken araç kullanma cezasını yeterli buluyor musunuz?	Katılımcıların %33,67'si cezanın yeterli olduğunu belirtmişlerdir.	Katılımcıların %82,67'si cezanın yeterli olduğunu belirtmişlerdir.
Yürürlükteki trafik cezalarını yeterli buluyor musunuz?	Katılımcıların %36,67'si cezaların yeterli olduğunu belirtmişlerdir.	Katılımcıların %68,67'si cezaların yeterli olduğunu belirtmişlerdir.
Trafikteki denetimleri yeterli buluyor musunuz?	Katılımcıların %15,33'ü yapılan denetimleri yeterli bulmaktadır.	Katılımcıların %70'i yapılan denetimleri yeterli bulmaktadır.

Kriterler	1. Saha Çalışması	2. Saha Çalışması
Yaya geçidinden geçerken durup yaya yollarına yol verir misiniz?	Katılımcıların %29'u yaya geçidinden geçerken durup yaya yollarına yol verdiklerini belirtmişlerdir.	Katılımcıların %82,67'si yaya geçidinden geçerken durup yaya yollarına yol verdiklerini belirtmişlerdir
Sizce yaya geçitlerinin ışıklandırılması gerekli mi?	Yaya geçitlerinin ışıklandırmasının gerekli olduğunu katılımcıların %48'i belirtmiştir.	Yaya geçitlerinin ışıklandırmasının gerekli olduğunu katılımcıların %83'ü belirtmiştir.
Yaşadığınız kentteki trafik sinyalizasyon sistemi yeterli mi?	Katılımcıların %56'sı yaşadığı kentteki trafik sinyalizasyon sisteminin yeterli olduğunu belirtmiştir.	Katılımcıların %29'u yaşadığı kentteki trafik sinyalizasyon sisteminin yeterli olduğunu belirtmiştir.
Araç kullanırken cep telefonu ile konuşuyor musunuz?	Katılımcıların %86'sı araç kullanırken cep telefonu ile konuşmadığını belirtmiştir.	Katılımcıların %63'ü araç kullanırken cep telefonu ile konuşmadığını belirtmiştir.
Şehiriçi hız limitini biliyor musunuz?	Katılımcıların %34,33'ü şehir içi hız limitini bilmektedir.	Katılımcıların %81'i şehir içi hız limitini bilmektedir.
Hız limitlerine uyuyor musunuz?	Katılımcıların %54,33'ü hız limitlerine uyduklarını belirtmiştir.	Katılımcıların %78,33'ü hız limitlerine uyduklarını belirtmiştir.
Çok aceleniz olduğunda hız sınırını aşar mısınız?	Katılımcıların %33,33'ü çok aceleleri olduğunda hız sınırını aşacaklarını belirtmiştir	Katılımcıların %83,67'si çok aceleleri olduğunda hız sınırını aşacaklarını belirtmiştir
Döner Kavşak	Katılımcıların %46,33'ü trafik işaretinin anlamını bilmektedir.	Katılımcıların %67'si trafik işaretinin anlamını bilmektedir
Anayol - Tali Yol Kavşağı	Katılımcıların %23,67'si trafik işaretinin anlamını bilmektedir	Katılımcıların %45,33'ü trafik işaretinin anlamını bilmektedir
İleri veya Sola Mecburi Yön	Katılımcıların %16'sı trafik işaretinin anlamını bilmektedir	Katılımcıların %41,67'si trafik işaretinin anlamını bilmektedir
Park etmek Yasaktır	Katılımcıların %45'i trafik işaretinin anlamını bilmektedir	Katılımcıların %68'i trafik işaretinin anlamını bilmektedir
Kameraların trafik kazalarını azalttığını düşünüyor musunuz?	Katılımcıların %73,67'si kameraların trafik kazalarını azalttığını düşünmektedir.	Katılımcıların %65,67'si kameraların trafik kazalarını azalttığını düşünmektedir.

Kriterler	1. Saha Çalışması	2. Saha Çalışması
Trafikle ilgili yürütülen kampanyalardan / projelerden haberdar mısınız?	Katılımcıların %37'si trafikle ilgili yürütülen kampanyalardan / projelerden haberdar olduğunu belirtmiştir.	Katılımcıların %86'sı trafikle ilgili yürütülen kampanyalardan / projelerden haberdar olduğunu belirtmiştir.
Haberdar olduğunuz Trafik Güvenliğine yönelik kampanyalar / projeler kim tarafından yürütülmektedir?	Yürütülen kampanyalardan / projelerden haberdar olan katılımcıların %7,5'i Devlet, %40,50'si Avrupa Birliği, %52'si de Trafik Kazalarını Önleme Derneği tarafından yürütüldüğünü belirtmişlerdir.	Yürütülen kampanyalardan / projelerden haberdar olan katılımcıların %3,49'u Devlet, %87,21'i Avrupa Birliği, %9,30'u da Trafik Kazalarını Önleme Derneği tarafından yürütüldüğünü belirtmişlerdir.
AB Trafik ve Yol Güvenliği Projesinin Kampanya Sloganını hatırlıyor musunuz?		Katılımcıların %71,67'si sloganı doğru olarak hatırlamışlardır.
Nereden duydunuz?		Kampanya ve projelerden haberdar olan katılımcıların büyük çoğunluğu televizyon (%74) ve gazeteden (%47) duydıklarını belirtmişlerdir.

4. DEĞERLENDİRME VE SONUÇLAR

Yapılmış olan Kampanya Sonu Saha Değerlendirme Çalışması ile proje başlangıcında yapılmış olan Bilgi İhtiyaç Analizi saha çalışmasında toplanmış olan verilerin analizleri ışığında yol ve trafik güvenliği konularında Kıbrıs'ın kuzey kesiminde yapılmış olan değerlendirmeler aşağıda verilmiştir.

Tablo 5 : Değerlendirme Tablosu

Kriterler	1. Saha Çalışması	2. Saha Çalışması	Değişim
Kampanya ile Ulaşılan kişi Sayısı	300 katılımcının sadece %12'si trafik ve yol güvenliğine ilişkin kampanyalardan haberdar olduğunu belirtmiştir. Haberdar olanların %41'i bu kampanyaların AB tarafından finanse edildiğini bilmektedir.	300 katılımcının %86'sı trafik ve yol güvenliğine ilişkin kampanyalardan haberdar olduğunu belirtmiştir. Haberdar olanların %75'i bu kampanyaların AB tarafından finanse edildiğini bilmektedir.	Trafik ve yol güvenliğine ilişkin kampanyalardan haberdar olanların sayısında %74'lük olumlu bir yükseliş görülmektedir. Bu toplumun 2/3'ünün kampanyalardan haberdar ve AB tarafından finanse edilmekte olduğunu bildiklerini göstermektedir.
Mesajların Hatırlanması		Kampanyadan haberdar olan katılımcıların %72'si kampanya sloganını olan "Söz Verdim"i doğru olarak hatırlamışlardır.	Kampanya süresince toplumun %72'sine mesajın iletildiğini göstermektedir.
Trafik Bilgisindeki Değişiklik	Katılımcılar 4 trafik işaretinin anlamı sorulmuştur: Döner Kavşak – Katılımcıların %54'ü yanlış cevaplamışlardır. Anayol - Tali Yol Kavşağı – Katılımcıların %76'sı yanlış cevaplamışlardır. İleri veya Sola Mecburi Yön – Katılımcıların %84'ü yanlış cevaplamışlardır. Park Etmek Yasaktır – Katılımcıların %55'i yanlış cevaplamışlardır.	Katılımcılar 4 trafik işaretinin anlamı sorulmuştur: Döner Kavşak – Katılımcıların %33'ü yanlış cevaplamışlardır. Anayol - Tali Yol Kavşağı – Katılımcıların %55'i yanlış cevaplamışlardır. İleri veya Sola Mecburi Yön – Katılımcıların %58'i yanlış cevaplamışlardır. Park Etmek Yasaktır – Katılımcıların %32'si yanlış cevaplamışlardır.	Trafik işaretlerinin bilinirliği konusunda bir gelişme olsa da, bu işaretlerin çok kullanılan trafik işaretleri olduğu düşünüldüğünde daha da geliştirilmesi gerektiği açıktır.

Kriterler	1. Saha Çalışması	2. Saha Çalışması	Değişim
Davranış değişiklikleri	Katılımcıların %51'i her arabaya bindiğinde, %16'ı sadece şehirlerarası yollarda ve %33'ü de hiçbir zaman emniyet kemeri takmadıklarını belirtmişlerdir. Katılımcıların %15'i alkollü araç kullandıklarını belirtmiştir. Katılımcıların %34'ü hız sınırını bildiklerini ve bunlara uyduklarını ancak herhangi bir aceleleri olduğunda uymadıklarını belirtmişlerdir. Trafik cezası alanların nedenlerine bakıldığında ilk sırasında hız sınırına uymamak (trafik cezası alanların %61'i) gelmektedir, bunu trafik kurallarına uymamak takip etmektedir.	Katılımcıların %66'sı her arabaya bindiğinde, %17'si sadece şehirlerarası yollarda ve %17'si de hiçbir zaman emniyet kemeri takmadıklarını belirtmişlerdir. Katılımcıların %14'ü alkollü araç kullandıklarını belirtmiştir. Katılımcıların %81'i hız sınırını bildiklerini, %78'i bunlara uyduklarını ancak herhangi bir aceleleri olduğunda %84'ü uymadıklarını belirtmişlerdir. Trafik cezası alanların nedenlerine bakıldığında ilk sırasında hız sınırına uymamak (trafik cezası alanların %58'i) gelmektedir, bunu trafik kurallarına uymamak takip etmektedir.	Emniyet kemeri kullanımında %15'lik olumlu bir değişim olduğu görülmüştür. Hız sınırına uyma ve çoğunlukla uyma konusunda hedef grup üyeleri arasında bir yükseliş söz konusudur, ancak kişisel davranışlarda herhangi bir değişiklik olmamıştır.
Etkin İletişim Kanalları	Sonuçlar ana iletişim kanalının televizyon olduğunu göstermektedir. Televizyonu gazete ve internet takip etmektedir.	Projeden haberdar olanların %74'ü televizyonlardan, %47'si gazete eklerinden, %12'si radyodan ve %11'i de internetten bilgi sahibi olmuşlardır.	